

Mánudaginn 2. marz 1931.

Nr. 67/1930. **Valdstjórnin** (Pétur Magnússon)

gegn

Rudolf Plonüs (Jón Ásbjörnsson).

Sýknun.

Dómur lögregluréttar Vestmannaeyja 19. apríl 1930: Kærði, Rudolf Plonüs, á innan fjögura vikna að greiða sekt til Landhelgisjórðs Íslands að upphæð kr. 12500,00 en aflplána hana með sjö mánaða einföldu fangelsi fáist hún ekki greidd. Auk þess skulu öll veiðarfæri, þar með taldir dragstrengir, svo og allur afli innanborðs í togaranum „Capella“ P. G. 279, frá Geestemünde, vera upptækt og andvirðið renna í sama sjóð. Ennfremur greiði kærði allan kostnað málsins, sem orðinn er og verður.

Dóminum að fullnægja með aðför að lögum.

Dómur hæstaréttar.

Í hæstarétti hefir verið lagður fram sjóuppdráttur, er forstöðumaður stýrimannaskólans hefir markað á miðanir og mælingar varðskipsins. Sýnir uppdráttur þessi, er kemur heim við uppdrátt þann, er foringi varðskipsins hefir lagt fram við rannsókn málsins í héraði, stað þann, er kærði nam staðar á með botnvörpu úti, stað varðskipsins á ýmsum tímum og miðunarlínur varðskipsins til skips kærða, þar á meðal miðunarlínuna kl. 8,23, en þá var skip kærða næst landi.

Af skýrslu varðskipsforingjans og sjóuppdraettinum verður það að visu ekki ráðið með neinni vissu, hvar kærði hefir verið staddur í miðunarlínunni kl. 8,23, þegar hann beygði út frá landinu, en þó gert sé ráð fyrir, að hann hafi verið þar í línunni, sem foringi varðskipsins hefir áætlað, þá sýnir hinn framlagði sjóuppdráttur, að kærði hefir þá verið 3

sjómilur frá landi, og þar sem ekki þykir heimild til á þessum stað að draga landhelgislinuna öðruvísi en gert hefir verið á hinum eldri sjóuppdráttum til ársins 1928, er eigi fengin sönnun fyrir því, að kærði hafi í umrætt skipti verið að botnvörpuveiðum í landhelgi. Það verður því að sýkna hann af kæru valdstjórnarinnar í máli þessu og leggja allan kostnað sakarinnar á almannafé, þar með talin laun sækjanda og verjanda í hæstarétti, er ákveðast 100 kr. til hvors.

Því dæmist rétt vera:

Kærði, Rudolf Plonüs, á að vera sýkn af kæru valdstjórnarinnar í máli þessu og á upptekt afla og veiðarfæra í skipi hans, Capella P. G. 279, að falla niður.

Allur kostnaður sakarinnar í héraði og hæstarétti greiðist úr rikissjóði, þar með talin laun sækjanda og verjanda í hæstarétti, málflutningsmannanna Péturs Magnússonar og Jóns Ásbjörnssonar, 100 kr. til hvors.

Forsendur hins áfrýjaða dóms hljóða svo:

Samkvæmt skýrslu skipherrans á varðskipinu „Ægir“, var komið að skipi kærða, togaranum „Capella“, P. G. 279 frá Gestemünde, miðvikudagsmorguninn var, kl. 9,13, og var skipið þá með bakborðsvörpu í sjó og 1,4 sjm. fyrir utan landhelgislinuna undan Ingólfshöfða. En samkvæmt sömu skýrslu hafði skip kærða haldið stefnu út frá landi kl. 8,23—kl. 9,01 sama morgun og eftir mælingum varðs skipsins, teknum kl. 8,23 verið þá 0,4 úr sjómilu fyrir innan landhelgislinuna, eða sem svarar 740 metrum.

Það er upplýst í málinu með vitnisburði tveggja skipsmanna, sem kærði ekki hefir mótmælt, að skip kærða var að toga með botnvörpu þetta tímabil 8,23—9,01 og nokkru

áður. Einnig er upplýst, að kærði var ekki við stjórn skipsins meðan togað var þenna tíma, heldur stýrimaður hans og að skipið komst nokkru nær landi en ætlunin var, vegna þess að maður við stýrið misskildi fyrirskipanir sínar og hélt eitthvað 6—7 mínútur á að gizka að landi í stað frá landi.

Við rannsókn málsins hefir komið í ljós, að lína sú, sem togarinn miðaðist í kl. 8,23 getur flutzt nokkuð til vegna þess að hin lárétta horn, sem hún sumpart er staðsett eftir, er byggt á miðunum við staði á landi, sem eru töluvert mismunandi háir. Einnig má telja upplýst, að hafi skip kærða verið 0,4 úr sjómílu fyrir innan línuna kl. 8.23, þá hafi það, þar sem það vegna snúnings undir engum kringumstæðum gat farið beinustu línu þangað sem það var stöðvað kl. 9,01, hlotið að fara liðugt 3 sjómílu á klukkustund með vörpu í sjó, sem eftir atvikum má telja fremur ólíklegt.

Af þessu hvorttveggju leiðir, að telja má hugsanlegt, að skip kærða hafi verið lengra frá landi en talið er í skýrslunni, að það hafi verið kl. 8,23. Hinsvegar liggja ekki fyrir í málinu gögn fyrir því, *hve mikið* þetta geti hafa verið, og því síður hve mikið það *hafi* verið. Þessi dómstóll getur þess vegna ekki byggt nægilega á þessum varnarástæðum til sýknunar, einnig vegna þess, að þó að farið sé eftir því, sem fyrir liggur mest má telja kærða í vel, þá virðist skip hans hafa komizt eitthvað lítilsháttar inn fyrir línuna. En á slíku verður kærði að lögum að bera ábyrgð.

Af framangreindum ástæðum verður að telja kærða brotlegan gegn 1. gr. laga nr. 5, 18. maí 1920 um bann gegn botnvörpuveiðum í landhelgi og þykir refsing hans með hliðsjón af gildandi gullgengi, 81,88 og tilliti til þess, að um fyrsta brot kærða á lögum þessum erað ræða, hæfilega ákveðin sekt að upphæð kr. 12,500,00, sem greiðist innan fjöggra vikna og rennur í Landhelgissjóð Ísland. En fáist hún ekki greidd á kærði að afplána hana með 7 mánaða einföldu fangelsi. Auk þess skulu öll veiðarfæri, þar með taldir dragstrengir, svo og allur afli innanborðs í áðurnefndum togara vera upptækt og andvirkð renna í sama sjóð. Ennfremur greiði kærði allan kostnað málsins sem orðinn er og verður.